

V deželi brezbožnikov

Vtisi angleškega pisatelja o verskem življenju v Rusiji
Polom komunističnega kulturnega delovanja

Pod naslovom »Moskva po 20 letih« je Anglež sir Bernard Pares v angleškem tedniku »The Spectator« priobčil vrsto člankov, v katerih opisuje svoje vtise s svoje poti po sovjetski Rusiji. V svojem četrtem članku, ki je bil objavljen 17. aprila, se pisatelj peča z vprašanjem, kakšno je versko stanje v sovjetski Rusiji. V tem članku obravnava tudi verska preganjanja v sovjetski Rusiji. V uvodu takole pravi:

»V sodobni Rusiji življenje kaže stran, katere neprestano izkiva plemenitejšo nagone, kakršni vladajo na Angleškem. To je preganjanje vsakega verstva. Sicer ustava, katere je bila 1. 1. 1928. revdirana v izrazito protiverskem smislu, priznava načelo svobodne verske izpovedi. In treba je priznati, da doslej ni nedvoumnega dokaza, da bi bil kdo uradno zaradi svoje vere usmrčen. Odkar je ves svet razburil justični umor, ki je bil zagrešen nad msgr. Butkijevičem 1. 1923., je Jaroslavski vse napade na vero zelo spretno vodil. Ni jih naperjal v prvi vrsti zoper vernike, čeprav so ti zaradi svoje vere večkrat gmotno močno trpeli. Pač pa jih je naperil zoper vse služabnike vsake veroizpovedi. Kdor se je pregrešil zoper postavbo, katere prepoveduje, da v nikakršni obliki ni dovoljeno v veri poučevati ljudi, ki so manj kakor 18 let stari, najmanj pa v skupinah po več kakor 4 skupaj, ta zagreši državno hudodelstvo in pride neizogibno v koncentracijsko taborišče, kamor so pošiljali duhovnike vseh ver zaradi njihove zvestobe do svojega poklica. Duhovniki niso imeli nikjer pravice do stanovanja. Pa tudi živiliških izkaznic niso smeli dobiti, ker je v sovjetski Rusiji vladal sistem živiliških kart. S tem, da so v sovjetski Rusiji odpravili živiliške karte, se je stanje duhovščine nekoliko olajšalo.«

Nato angleški pisec opisuje, kako je hodil po protiverskem muzeju, ki je vanj spremenjen nekdanji samostan Kristusovega trpljenja v Moskvi. Ta samostan bodo v kratkem podrli. Pisatelj pravi: »Vse v tem muzeju je tako urejeno, da bi nazorno v sliki pokazalo, da so prve podobe Kristusa prav take, kakršne so podobe ustanoviteljev drugih ver. Papež je naslikan s krono na glavi na ta način, da je podoben nekemu posvetnemu vladarju. Vse je naperjeno na to, da bi v opazovalcu vzbudilo občutek, da vsaka vera blagoslovila tak državni sistem, ki ustanavlja suženjstvo.«

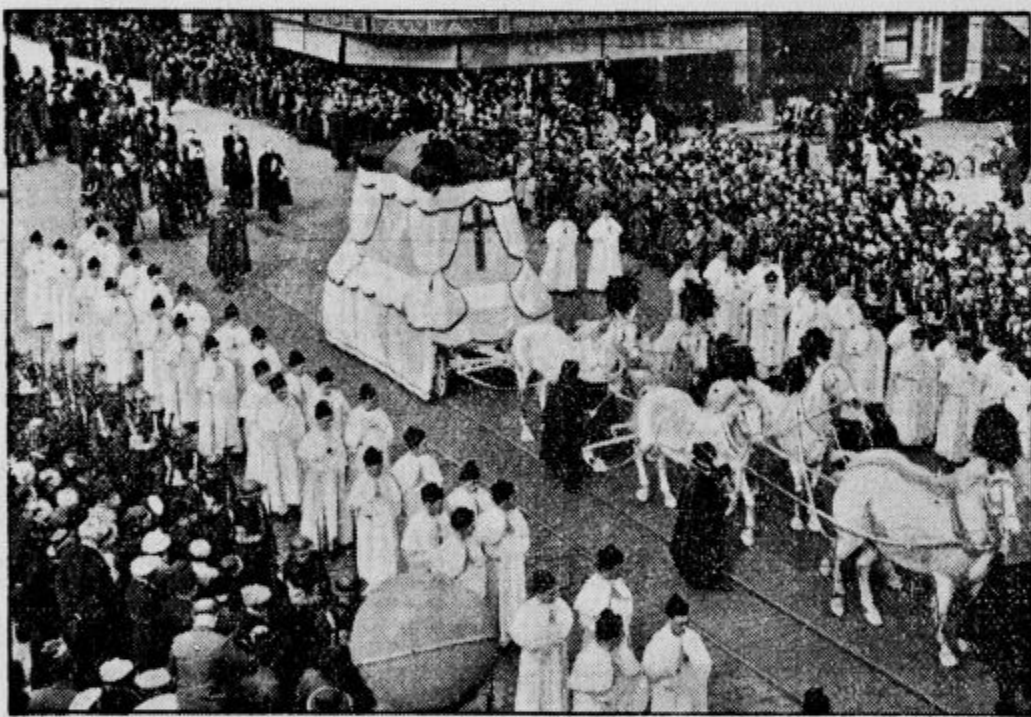
Nato opisuje angleški pisec svoje vtise, ki jih je doživljal na ruski božič, dne 7. januarja. Takole piše: »Poprej je bilo v Moskvi 1600 cerkva.

Ko pa sem jaz obiskal Moskvo, je bilo odprtih samo 40 cerkva. Na sveti dan sem obiskal cerkev v zunanem moskovskem okraju, da bi se tam kaj udeležil božične božje službe. Ljudje so v silnih množicah vtrli v cerkev. Cerkev je bila do zadnjega kotička prenapolnjena. Le s težavo in največjim naporom se mi je posrečilo dobiti toliko prostora, da sem mogel v gneči vsaj za silo dihati.« Nato pisatelj opisuje lepoto in prisrčnost cerkvenega petja ter nadaljuje: »Vedno znova so se pobožni verniki rinili spredaj k oltarju, da bi mogli še poljubiti križ, preden bi šli iz cerkve. Obiskovalci te cerkve pa so bili vseh stanov in vseh starosti. Ko sem zapušal cerkev, so se bile medtem nabrale že nove množice ljudstva, nakar se je služba božja znova pričela.«

Tako opisuje versko življenje v brezbožni sovjetski Rusiji Anglež, ki je prišel študirat sedanje ruske razmere. V zvezi s tem pa je zelo značilno ogledati si tudi drugo stran komunistične kulture. V številki 4459 glasila »Enomorskega« »Gaus Molota« od 10. aprila je priobčen članek, ki pripoveduje tole: »Med 192 študenti pedagoške tehnike v Taganroju, kateri so letošnjo pomlad bili imenovani za pedagoge, jih samo 13 zna pisati v pravilnem pravopisu.« Ta list ugotavlja, da je v pisemnih nalogah 56 študentov zadnjega semestra bilo 518 glavnih pravopisnih napak. Nadalje ugotavlja list, da je med 1150 študenti pedagoške tehnike, kateri bodo letos zapustili zavod kot učitelji, polovica napol analfabetov.«

Kako se boljševiški mladinski brezbožni brigado za odpravo analfabetizma med komunistično mladino, je najbolj razvidno iz govora, ki ga je imel tajnik leningrajskega okrožnega odbora komunistične mladinske zveze v Moskvi. Njegov govor je posnet po »Pravdi« št. 104. od 14. aprila: »Ne moremo mimo kričnega analfabetstva! Saj niti ne vemo, koliko 14 do 18 letnih mladev je med nami, ki so celi ali vsaj napol analfabeti. Tega ne vemo, ker se za to vprašanje sploh brigali nismo. Celo med tistimi, kateri so dobili spričevala, da so končali srednjo šolo, naletimo na celo vrsto neizobražencev. Med tako zvane »kulturne ljudi« večkrat prištevamo ljudi, ki so dokončali le šolo za polanalfabete ter so »predelali« le osnovne učbenike politične abecede.« Nadalje ta govor priznava, da je število učencev v sovjetskih šolah letos močno nazadovalo. Medtem ko je v začetku letošnjega leta v leningrajske šole začelo hoditi 33.800 učencev, jih danes hodi samo še 21.000.«

Angelja gobavcev pokopavajo

1. 1889. je v afriški koloniji za gobavce umrl sloveči p. Damijan, misijonar, kateri je vse svoje življenje posvetil gobavcem. P. Damijan je bil po rodu Belgijec. Sedaj so njegove zemeljske ostanke izkopali in jih prepeljali v Belgijo. Na naši sliki vidimo slovesni sprevod po ulicah mesta Antwerpen, ki se ga je udeležil tudi belgijski kralj.

Iz zgodovine Johannsburga:

Zlato mesto

Konjsko kopito odkrilo zlato rudo

Ta mesec praznuje Južna Afrika 50-letnico, odkar se je ustanovilo mesto Johannsburg. Ob tej 50-letnici so najbolj zanimivi spomini na tiste čase, ko so evropski iskanci zlata od vseh strani hiteli v Južno Afriko iskat srečo. Milijone ljudi je sanjalo lepe sanje in milijone ljudi je bilo razočaranih. Mesto Johannsburg, kamor so hiteli ljudje iz vsega sveta, pa je medtem iz majhne naselbine zrastle v svetovno mesto ter v nekaj desetletjih docela spremenilo svoje obličje. Mesto je preživelo čase burske vojske in ni preveč trpelo, ker ga je ščitilo zlato, katero je bilo posejano okoli in okoli. Zgodovina tega mesta takole pripoveduje:

Pred nekaj več kakor 50 leti je tam, kjer se danes dviga ponosno in bogato mesto, nekoč po samotni pokrajini jezdit samotni jezdec. Njegovo telo je bilo oblečeno v cape, zakaj vroče afriško solnce mu je v kratkem uničilo vso obleko. Njegova brada je kakaga pol leta ni bila ostržena, njegova koža pa je bila ožgana kakor usnje. Toda v njegovih očeh je žarel ogenj, ki je kazal železno voljo, da hoče v tej zakleti deželi ali umreti, ali pa najti zlato. Mož je bil eden izmed tistih, ki je prihitel semkaj iskat svoje sreče. Pisal se je George Walker. Konj pod njim je bil že tako sestradan, da je od same lakote in žeje začel divjati. Ze nekaj dni niti jezdec, niti konj nista okusila kapljice vode. Dan za dnem pa je nju žgalo južnoafriško solnce. Ker se konj ni dal pomiriti, mu je jezdec, ves razjarjen, potisnil ostroge v trebuh. Konj se je vzpel in začel divje kopati zemljo. Slučajno je George pogledal na tla, kjer je konj s svojimi kopiti metal v zrak izkopano in izsušeno zemljo. Tam, kjer je konj s svojimi kopiti kopal, se je nekaj lesketalo. Pred obupancem je zasijalo zlato polje.

Siromaku pa to odkritje ni mnogo koristilo. Umrl je reven kakor cerkvena miš. Ostala pa mu je slava, da je pomagal ustanoviti naselbino Johannsburg.

Skoro istočasno je tudi drug tak pustolovec Fred Struben blizu tam našel zlato. Reven in ves zdelan je prišel sem ter je takoj našel zlato. Komaj pa je odkril prve zlate vire, je že začel delati na veliko. Najel je več Kafrov za kopače in jih plačal s tem, kar je imel s seboj. Nekega dne se je pa zgodilo, da je imel dovolj zlata, toda nič več živeža. Črni Kafri niso hoteli več delati in Fred Struben je moral prodati svojo puško, svoje edino orožje, da si je lahko kupil zadnje kosilo. Tudi on ni želel sadov svojega odkritja.

Medtem pa je po zaslugi teh dveh šla v svet novica, da so tu cela skladišča zlate rude. Od vseh strani so vrli ljudje v ta kosček zemlje po zlato. Nastalo je tu mesto Johannsburg, katero je ustanovil prav za prav Krüger, nekdanji predsednik južnoafriških republik. L. 1886. je v tem mestu prebivalo 51 ljudi. Čim bolj je rasla vrednost zlata, tem več je bilo prebivalcev. L. 1886 so našli za 10.000 funtov zlata, l. 1907. za 27 milijonov funtov in l. 1935 za 75 milijonov funtov.

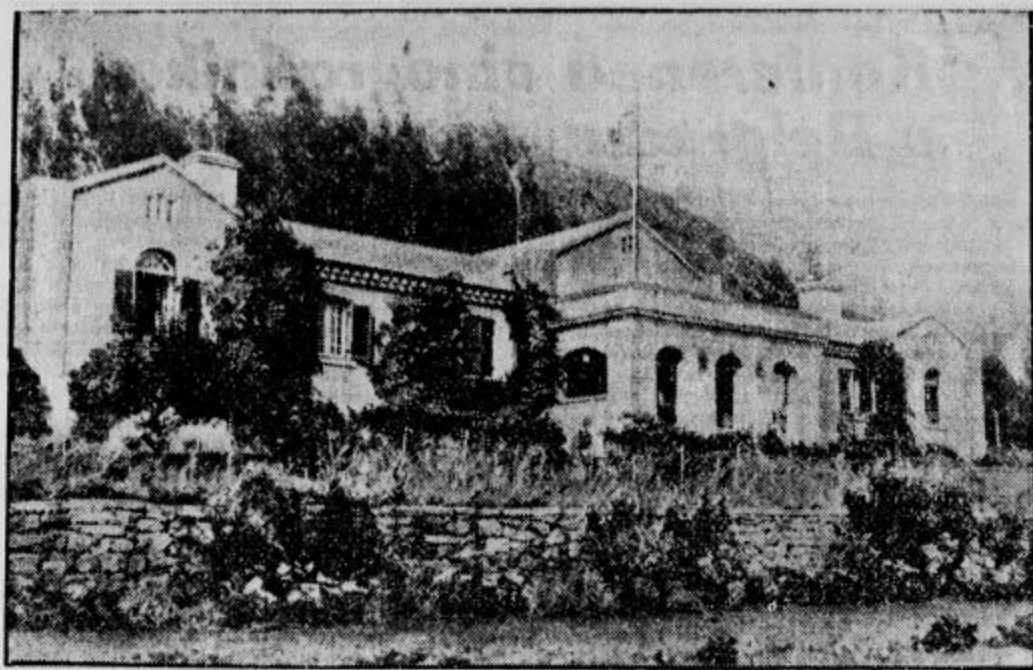
Tako ima danes Johannsburg 1 milijon prebivalcev, če seveda prebivalcem prištevamo še vse domačine in vso okolico. V tem mestu se zbirajo vsa plemena zemlje in vsi jeziki se tu govorijo, kajti pustolovci vseh barv, vseh plemen in vseh jezikov iščejo srečo v južnoafriškem zlato.

Star tarokist je takole nahnul mladega soigralca: »Meni ne dajte nobenih naukov, mladi gospod! Jaz sem že igral tarok. Preden ste se vi rodili!«

Nakar je mladi prijazno odgovoril: »Od tedaj pa menda niste več igrali, kaj ne?«

Škot svojemu sinu: »Kolikokrat sem ti že dejal, da pusti tisto pesnikovanje! Svojemu rodnemu mestu boš s tem delal same stroške za spomenik.«

Pribežališče Evropejcev v Addis Abebi je bilo tole poslopje, ki je angleško poslatništvo v Addis Abebi. Medtem ko je po abesinskem glavnem mestu divjala pleneča drhal, so se Evropejci zatekli na angleško poslatništvo, kjer so angleške čete z orožjem v roki morale odbijati napade razdivjane množice.

Dogodki v 7 mesečni vojski

Oktober 1935.

2. Italijanske čete so prekoračile abesinsko severno mejo.

4. Italijani so zavzeli Adigrad. — Francija je Angliji zagotovila svojo pomoč, če bi Italijani napadli Angleže.

6. Italijani zasedli Aduo.

7. Svet Zveze narodov je izjavil, da je Italija napadalec v smislu pravil Zveze narodov.

9. Zveza narodov se pridruži mnenju sveta Zveze narodov.

10. Zveza narodov sklene sankcije zoper napadalec. — V Abesiniji je ras Gugša prestopil k Italijanom.

11. Zveza narodov prepove izvažati orožje v Italijo.

14. Zveza narodov sklene zoper Italijo tudi finančne sankcije. Italijani v Abesiniji tega dne zasedejo Aksum.

19. Gospodarske sankcije zoper Italijo se tega dne sklenejo.

Novembra.

5. Na abesinski južni fronti so Italijani zasedli Gorahaj.

6. Zveza narodov v načelu sklene, da se uvedejo zoper Italijo petrolejske sankcije, ki pa se še ne začne izvajati. — Na severni abesinski fronti so tega dne Italijani dosegli Makale.

16. Dosedanji italijanski poveljnik general de Bono je odpoklican, namesto njega je imenovan maršal Badoglio, dotodanji šef generalnega štaba italijanske armade.

Decembra.

5. Ko so tega dne Italijani bombardirali Desise, je bila zadeta tudi ameriška bolnišnica Rdečega križa.

6. Tega dne je bil objavljen načrt, ki sta ga zaradi delitve Abesinije sklenila angleški zunanji minister Hoare in francoski zun. minister Laval. Drugi dan je britanska vlada ta načrt odobrila.

15. Tega dne se začne tri dni trajajoča bitka ob reki Takaze.

18. Angleški zunanji minister Hoare odstopi, ker angleško javno mnenje ni odobrilo njegovega načrta, da bi se Abesinija razdelila.

22. Pri Adi Abi, južno od Makale, je bila velika bitka.

30. Mussolini veli odmor na abesinskem bojišču.

31. Pri Dolo na južni abesinski fronti Italijani bombardirajo švedski Rdeči križ. Pri tem je bilo ubitih 30 ljudi.

Januarja 1936.

Od 7. do 10. Abesinci na severnem bojišču napredujejo. Takisto na južnem bojišču.

12. General Graziani na južnem bojišču nenadno od vzhodne strani proti zahodni udari na Abesince ter zasede Negeli.

Februarja.

1. Na visoki planoti Tembijen na severnem bojišču Abesinci potiskajo Italijane nazaj.

15. Na severu se začne italijansko prodiranje. V bitki pri Enderti Italijani premagajo rasa Mulugeto. Italijani zavzamejo goro Amba Aradam.

28. Italijani zasedejo vrh gore Amba Aladži ter prodirajo proti jugu.

Marca.

2. Ras Kasa je poražen na Tembijenu.

3. Tudi ras Imru, ki stoji na zahodu, je premagan. — Odbor trinajstorce pozove vojskujoči se državi, naj začne mirovna pogajanja.

4. Italijani prvi bombardirajo Koram, kate-rega naslednje dni začenjajo napadati.

22. Z vžigalnimi bombami Italijani napadejo

Džidžigo. Pri tem so razdeljali finski Rdeči križ. Na vsej južni fronti slede prihodnje dni italijanski zračni napadi.

29. Italijani na severu zopet začnejo prodirati.

Aprila.

1. Italijani v bitki pri jezeru Ašangi položijo negušovo armado. S tem je na severu abesinski odpor končan.

2. Italijani zasedejo Gondar.

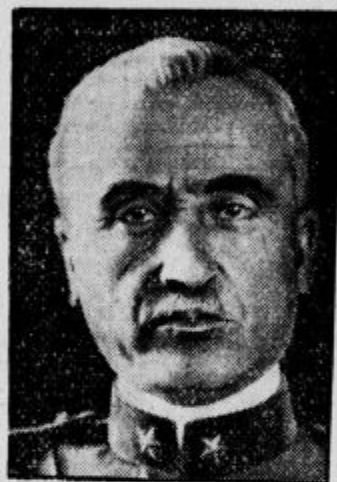
13. Italijani dospo do jezera Tana.

15. Badoglio zavzame Desise, kjer je bil doslej negušov glavni stan.

29. Končno se posrečijo napadi generala Grazianija, ki zavzame Sesabaneh.

Majnika.

2. Neguš zapusti Addis Abebo in odpotuje v Džibuti. A abesinskem glavnem mestu začno tolpe pleniti.

Maršal Badoglio, kateremu se ima Italija zahvaliti, da je premagal Abesince.

»Ta le gospa Pacalova je pa res počasna. Za vsako stvar potrebuje dosti časa. Da je na primer postala 25 let stara, je potrebovala celih 30 let!«

Ko so v Kairi razglasili za egiptovskega kralja dosedanega prestolonaslednika Farouka, je navdušena množica novega kralja pozdravljala in manifestirala zanj. Kakor vidimo na sliki, ima mladi kralj Farouk za seboj polno mladih pristašev.

